

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

31. august 2010
KEU/rhe
J. nr. 10/1098

Forslag om ændring af den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning for så vidt angår den flerårige finansielle ramme med henblik på dækning af yderligere finansieringsbehov til ITER-projektet (KOM (2010) 403)

1. Resume

Kommissionen har fremlagt et forslag til afgørelse om ændring af EU's flerårige finansielle ramme vedrørende finansiering af ekstra udgifter forbundet med ITER. Til brug for finansiering af udgifter forbundet med ITER i årene 2012 og 2013 foreslås det at overføre 400 mio. EUR i uforbrugte midler vedrørende 2010 fra budgettets kategori 2 Forvaltning af naturressourcer (landbrugsstøtten) til budgettets kategori 1A Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse (forskningsmidlerne). Det samlede udgiftsloft i den finansielle ramme for hele perioden 2007-2013 forbliver uændret, men isoleret set indebærer forslaget en forøgelse af det danske bidrag til EU på 24 mio. kr. i 2012 og 36 mio. kr. i 2013.

2. Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag om ændring af den flerårige finansielle ramme med henblik på dækning af en del af det identificerede yderligere finansieringsbehov til ITER-projektet (KOM (2010) 403).

Som reaktion på Rådets konklusioner af 16. november 2009 om de næste skridt i ITER-projektet (International Thermonuclear Experimental Reactor) fremsendte Kommissionen den 4. maj 2010 en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet. Meddelelsen havde titlen "Status og fremtidsperspektiver for ITER-projektet" og omhandlede et udækket finansieringsbehov på 1,4 mia. EUR til ITER-projektet. I meddelelsen foreslog Kommissionen, at der enten kommer supplerende finansiering fra medlemsstaterne eller at Rådet hæver udgiftsloftet for den flerårige finansielle ramme. Begge dele blev afvist af Rådet.

Efter drøftelser i Rådet (konkurrenceevne) den 25.-26. maj 2010 nedsatte det spanske formandskab en ITER-taskforce, der afsluttede sit arbejde den 25. juni 2010.

Rådet vedtog den 12. juli på denne baggrund et sæt af rådskonklusioner. Her anmodede Rådet om, at udgifterne til ITER i konstruktionsperioden i årene 2007 – 2020 holdes inden for rammerne af 6,6 mia. EUR. Frankrig vil afholde 20 pct. af disse udgifter svarende til ca. 1,3 mia. EUR, og da der er afsat 2 mia. EUR inden for de eksisterende budgetrammer for perioden 2007 – 2013, mangler der at blive finansieret 3,3 mia. EUR frem til år 2020. Heraf vil 1,9 mia. EUR skulle anvendes i perioden fra år 2014, og finansieringen af disse midler vil derfor indgå i forhandlingerne om den næste flerårige finansielle ramme for EU. Rådet har dog bekræftet, at der som nævnt i Kommissionens meddelelse er behov for finansiering i form af forpligtelsesbevillinger på 1,4 mia. EUR i løbende priser i 2012 og 2013 (800 mio. i 2012 og 600 mio. i 2013). Rådet opfordrede desuden Kommissionen til at fremlægge et forslag til finansiering af disse merudgifter inden for rammerne af det samlede loft i den nuværende flerårige finansielle ramme.

3. Hjemmelsgrundlag

Kommissionen anfører, at retsgrundlaget er den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 (Budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning).

4. Nærhedsprincippet

Da der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau. Det er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Det fremlagte forslag tager alene sigte på at tilvejebringe et beløb på 400 mio. EUR gennem en revision af den flerårige finansielle ramme, samtidig med at det samlede loft over forpligtelses- og betalingsbevillinger holdes uændret over hele perioden 2007-2013.

De disponible margener inden for lofterne under udgiftsområde 1A udgør 50,1 mio. EUR for 2011, 34 mio. EUR for 2012 og 47 mio. EUR for 2013. Der er ingen margen tilbage for 2010. Under hensyn til punkt 13 i den interinstitutionelle aftale, ifølge hvilket institutionerne skal sikre, at der er tilstrækkelige disponible margener under lofterne, finder Kommissionen, at disse margener ikke kan bruges til at dække de yderligere finansieringsbehov for ITER-projektet.

For at sikre finansiering har Kommissionen derfor undersøgt mulighederne for at udligne en forhøjelse af loftet for ét udgiftsområde ved at nedsætte loftet for et andet udgiftsområde. Kommissionen vurderer, at det i 2010 kun er margenerne under udgiftsområde 2, som hovedsageligt rummer EU's landbrugsstøtte, der er store nok til at kunne bruges til at udligne den manglende margen under udgiftsområde 1A. Den aktuelle disponible margen under udgiftsloftet for 2010 inden for udgiftsområde 2 udgør 456 mio. EUR. Kommissionen foreslår, at man nedsætter dette loft med 400 mio. EUR og forhøjer udgiftslofterne under udgiftsområde 1A med 160 mio. EUR for 2012 og 240 mio. EUR for 2013.

Nedenstående tabel opsummerer de foreslåede ændringer af lofterne for forpligtelses- og betalingsbevillinger i den finansielle ramme. Beløbene er angivet i løbende priser:

(mio. EUR)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007-2013
1a. Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse						160	240	400
2. Beskyttelse og forvaltning af naturressourcer				-400				-400
Samlet ændring af forpligtelsesbevillinger	0	0	0	-400	0	160	240	0
Samlet ændring af betalingsbevillinger				-400		160	240	0

Med denne revision holdes de samlede lofter over forpligtelses- og betalingsbevillinger uændrede i løbende priser.

Forslaget indeholder ikke bestemmelser omkring finansieringen af den resterende ene mia. EUR af det samlede identificerede finansieringsbehov på 1,4 mia. EUR. I beskrivelsen af forslaget vurderer Kommissionen dog, at 460 mio. EUR kan tilvejebringes gennem omfordeling fra 7. rammeprogram for forskning, mens der ikke fremgår en specifik beskrivelse omkring finansiering af de øvrige 540 mio. EUR.

De præcise beløb og områder for den udestående finansiering forventes besluttet på et senere stadium gennem budgetproceduren.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

I forslaget sænkes loftet for betalingsbevillingerne i 2010 med 400 mio. EUR i forventet uforbrugte midler under udgiftskategori 2, mens loftet for betalingsbevillingerne under udgiftskategori 1A hæves med 160 mio. EUR i 2012 og 240 mio. EUR i 2013. Da Danmarks andel af EU's budget udgør ca. 2 pct. vil omprioreringsbeløbet isoleret set indebære en forøgelse af det danske bidrag til EU på 24 mio. kr. i 2012 og 36 mio. kr. i 2013. Reduktionen af loftet for udgiftskategori 2 for 2010 indebærer en betydelig reduktion i mulighederne for at iværksætte nye initiativer på dette område i 2010.

Spørgsmålet om finansiering efter 2013 vil indgå i de kommende drøftelser om den flerårige finansielle ramme fra år 2014 og minimum 5 år frem.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at begrænse udgifterne i 2012 og 2013 mest muligt, samt at finansiering i 2012 og 2013 sker ved et miks af finansieringsmuligheder, således at der ikke udelukkende sker reduktion af 7. rammeprogram. Fra dansk side kan man derfor støtte, at der sker en overflytning af midler fra budgetkategori 2 til budgetkategori 1A.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at lande der traditionelt bakker stærkt op om EU's landbrugsstøtte vil stille sig skeptiske overfor Kommissionens forslag om at midler fra landbrugsstøtteområdet flyttes til forskningsområdet. Det må også forventes, at de traditionelt budgetrestriktive lande vil stille sig skeptiske overfor, at merudgifterne til ITER ikke udelukkende finansieres gennem udgiftsneutrale omprioriteringer indenfor rammen af udgiftsloftet for forskningsmidlerne på kategori 1A.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det konkrete forslag har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men ITER-sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg senest den 9. juli til forhandlingsoplæg forud for mødet i Rådet den 12. juli.